

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΤΟΝ ΠΟΛΩΝΙΚΟ ΛΑΟ

Ἡ ἐπέμβαση τοῦ στρατοῦ στήν Πολωνία συγκλονίζει τή συνείδηση κάθε ἐλεύθερα σκεπτόμενου ἀνθρώπου, κάθε δημοκράτη καί, πολύ περισσότερο, κάθε ἀνθρώπου πού πιστεύει στά ἰδεώδη τοῦ σοσιαλισμοῦ.

Σήμερα προέχει νά διαδηλώσουμε τήν ἐναντίωση καί τήν καταδίκη μας γιά τά μέτρα βίαιης καταστολῆς πού πάρθηκαν ἐναντία στόν πολωνικό λαό καί τοὺς ἐκπροσώπους τῶν ἐργαζομένων του. Προέχει νά καταδικάσουμε τήν ἀναστολή τῶν ἐλευθεριῶν πού εἶχαν κατακτηθεῖ μέ πολλοὺς ἀγῶνες. Ἡ ἐπέμβαση τοῦ στρατοῦ, πού γίνεται ἡδη στό ὄνομα τῆς ἀποφυγῆς τῆς ἐμφύλιας σύρραξης, εἶναι αὐτὴ ἀκριδῶς πού προκαλεῖ σήμερα μιάν αἵματοχυσία ἢ ἔκταση καί ἢ ἔκβαση τῆς ὁποίας δέν εἶναι ἀκόμη γνωστή. Ἡ ἀπαίτηση τῆς ἀμεσης ἄρσης ὅλων τῶν κατασταλτικῶν καί ἀντιδημοκρατικῶν μέτρων, τῆς ἀπελευθέρωσης ὅλων τῶν συλληφθέντων, τῆς ἐλεύθερης ἐπαναλειτουργίας τῆς «Ἀλληλεγγύης» καί τῶν ἄλλων ὁργανώσεων τῶν ἐργαζομένων, ἀποτελεῖ στοιχειῶδες δημοκρατικό καθήκον. Γιά τή χώρα μας, μέ τήν πρόσφατη ἱστορία της, μιὰ τέτοια ἀπαίτηση πρέπει νά πηγάζει αὐθόρμητα καί χωρίς ταλαντεύσεις ἀπό ὅλες τίς ἀντιδικτατορικές δυνάμεις.

Εἶναι ὅπωςδήποτε ἐντελῶς κρίσιμο γιά τήν Πολωνία, ἀλλά καί γιά τή διεθνή εἰρήνη, οἱ Πολωνοὶ νά ἀφεθοῦν νά ἐπιλύσουν τά προβλήματά τους οἱ ἴδιοι χωρὶς ἐπεμβάσεις καί ἀπειλές ἐπεμβάσεων ἄλλων. Μέ αὐτό ἐννοεῖται ὅτι μιὰ ἐπέμβαση τῶν στρατευμάτων τοῦ Συμφώνου τῆς Βαρσοβίας γιά νά στηρίξουν τήν ἐπίβολή τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου (ἐπέμβαση πού ἀποτελεῖ ὑπαρκτό καί ὁμολογημένο ἀπό ὅλους κίνδυνος), ὅπως, φυσικά, ἐπίσης καί μιὰ ἀντίστοιχη ἐνεργὸ ἀνάμειξη τῆς Δύσης μέ ἄλλο στόχο (ἀνάμειξη πού σήμερα δέν ἀποτελεῖ ὑπαρκτό κίνδυνος), θά ἀποτελοῦσε καταστροφή. Ἄν ὥστόσο μέ τήν ἀρχή τῆς «μὴ ἐπέμβασης» ἐπιδιώκεται νά ἐμποδιστεῖ ἡ ἐκδήλωση συμπαράστασης πρὸς τά θύματα τῆς καταστολῆς καί πρὸς τίς δημοκρατικές κατακτήσεις τοῦ πολωνικοῦ λαοῦ, ἂν ἐπιδιώκεται ἡ ἀνοχή ἢ καί ἡ ἔγκριση τοῦ ρυθμιστικοῦ ρόλου πού παίζει γιά τήν Πολωνία ἡ ἀπειλή τῆς σοβιετικῆς ἐπέμβασης, τότε πρέπει νά τονιστεῖ πὼς μιὰ τέτοια ἄποψη εἶναι ἀντίθετη ὄχι μόνο πρὸς κάθε ἀντίληψη δημοκρατικῆς ἀλληλεγγύης τῶν λαῶν, ἀλλά καί πρὸς ἀναγνωρισμένες ἀρχές τῆς διεθνούς ζωῆς, ὅπως καταγράφονται ἀπὸ τὸν Καταστατικό Χάρτη τοῦ ΟΗΕ καί ἀπὸ τήν Τελικὴ Πράξη τοῦ Ἑλσίνκι. Κάθε σύγχυση γύρω ἀπὸ τίς δύο αὐτές ἐρμηνεῖες τῆς «μὴ ἐπέμβασης», ἀποτελεῖ ἐκφραση ἀπαράδεκτων σκοπιμοτήτων.

Ἡ ἀλληλεγγύη μας πρὸς τὸν πολωνικό λαό καί ἡ ἀντίθεσή μας πρὸς τή στρατιωτικὴ ἐπέμβαση καί τίς μεθόδους πού χρησιμοποιεῖ, δέν πηγάζουν μόνο ἀπὸ τήν ἠθικὴ καί τὸ συναίσθημα. Δέν ἀνήκει δέδαια σέ μᾶς νά ἀποφασίσουμε γιά τήν πορεία μιᾶς ἄλλης χώρας. Ἀποτελεῖ ὥστόσο βαθιὰ μας πεποίθηση ὅτι τά μέτρα πού πάρθηκαν ὄχι μόνο δέν μποροῦν νά δώσουν μιὰ λύση στήν κρίση πού διέρχεται ἡ Πολωνία, ἀλλὰ ἀντίθετα ὁδηγοῦν σέ ἐπικίνδυνα ἀδιέξοδα. Μέ τά μέτρα αὐτὰ αὐξάνονται στὸ ἔπακρο οἱ κίνδυνοι γιά τὸ «χειρότερο» στὸ ἄμεσο μέλλον, ἐνῶ ταυτόχρονα, μεσοπρόθεσμα καί μακροπρόθεσμα πολλαπλασιάζονται τά ἐμπόδια, κόβονται οἱ γέφυρες, γιά μιὰ ἔξοδο ἀπὸ τήν κρίση. Κατὰ τὸ τελευταῖο ἔτος, οἱ δυνάμεις τῆς ἀνανέωσης καί τῆς λογικῆς στήν Πολωνία, σέ ὅποιο «στρατόπεδο» καί ἂν ἀνῆκαν, ἔδωσαν πολλαπλὰ δείγματα μιᾶς σπάνιας ἱκανότητος νά ἀκολουθοῦν τὸ δύσκολο δρόμο τοῦ ἀγῶνα, τοῦ

διαλόγου και της αποφυγής καθέτων συγκρούσεων ανάμεσα στις συνιστώσες της πολωνικής κοινωνίας για τον εκδημοκρατισμό και την ανανέωση της χώρας τους. 'Εκτίμησαν φαίνεται, όπως και 'μείς, ότι στην ήπειρο και στην εποχή μας άλλος δρόμος δεν υπάρχει. 'Η επέμβαση του στρατού εκφράζει δέβαια και ενισχύει την επιβολή της αντίθετης λογικής. 'Από την πλευρά μας, αποκρούμε τη γραμμή σκέψης που, είτε για να δικαιώσει την επέμβαση είτε για να καταδικάσει την προηγούμενη πορεία του διαλόγου, καταλήγει στη θέση πως ή επέμβαση ήταν ή μοναδική δυνατή κατάληξη ή λύση. Πιστεύουμε πως ακόμη και σήμερα μοναδική διέξοδος είναι ή επιστροφή στον δρόμο αυτό της δημοκρατίας και του διαλόγου, με πρώτη και προφανή προϋπόθεση την αποκατάσταση των ελευθεριών.

"Όπως είναι φυσικό, τά γεγονότα της Πολωνίας θα αποτελέσουν στη Δύση αφορμή για ποικίλα πολιτικά παιχνίδια με στόχο να υπονομεύσουν την ύφεση και τη δημοκρατική ανέλιξη των κοινωνιών μας. Τό γεγονός αυτό είναι μία πρόσθετη απόδειξη του καταστροφικού ρόλου της στρατιωτικής επέμβασης. Και επιβεβαιώνει για μία ακόμη φορά την ανάγκη οι δυνάμεις της ύφεσης και της δημοκρατίας να μην παγιδεύονται στα διλήμματα του διπολισμού, να πάρουν –στην προκειμένη περίπτωση– καθαρή στάση απέναντι στο «πολωνικό».

Στη χώρα μας, είναι καιρός να ξεπεράσουμε μία νοοτροπία που απομονώνει τό εθνικό συμφέρον και τον αγώνα του δικού μας λαού από τον διεθνή περίγυρο. Είναι καιρός να καταλάβουμε πως ή Πολωνία, ή οποια Πολωνία μάς αφορά, αφορά την υπόθεση της δημοκρατίας και της κοινωνικής προόδου στην 'Ελλάδα, αφορά την ειρήνη και την ύφεση στην ήπειρό μας και στον κόσμο. "Όταν οι διαπιστώσεις αυτές γίνουν κτήμα του συνόλου της ελληνικής δημοκρατικής κοινότητας, δεν θά υπάρχει πλέον έδαφος ούτε για την επιδίωξη απόψεων που κρίνουν εγκλήματα ανάλογα με τον συνασπισμό που τά διαπράττει, αλλά ούτε και για τον ταρτουφισμό όσων πιστεύουν και εφαρμόζουν μία «ρεαλπολιτική», που ό δρίζοντάς της έξαντλείται στα σύνορα και στην άμεση γειτονιά μας. Πρέπει τέλος να υπογραμμιστεί ιδιαίτερα ή ευθύνη των ανθρώπων του πνεύματος, των επιστημόνων και των διανοουμένων. 'Από την ίδια τη φύση της δουλειάς μας, γνωρίζουμε τις ευρύτερες διαστάσεις των πολωνικών γεγονότων και κάθε δισταγμός για μία σαφή τοποθέτηση θά ήταν διπλά απαράδεκτος.

Τά «Σύγχρονα Θέματα» αισθάνονται σήμερα ιδιαίτερα κοντά στους Πολωνούς επιστήμονες και διανοούμενους που, μαζί με την εργατική τάξη και όλόκληρο τον πολωνικό λαό, περνάνε δύσκολες και τραγικές στιγμές. Μέλη της συντακτικής επιτροπής και συνεργάτες του περιοδικού μας είχαν την ευκαιρία να έρθουν σέ επαφή, εκεί και εδώ, με εκπροσώπους τους και να πάρουν μία ιδέα των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν, αλλά και της έλπίδας που υπήρχε. Για μερικούς από αυτούς, όπως τη συγγραφέα του άρθρου που δημοσιεύουμε στο τεύχος αυτό, υπάρχουν βάσιμες ανησυχίες ότι έχουν συλληφθεί. Μαζί με την απαίτηση να άρθει άμέσως ή συσκοτίση γύρω από την τύχη τους, τά «ΣΘ» τους άπευθύνουν αγωνιστικό χαιρετισμό. "Όπως κι αυτοί, έτσι και 'μείς πιστεύουμε ότι «τό ψέμα δεν μπορεί να κρατήσει αιώνια».